

KATOLIŠKI MIŠIJSKI

LAS MISIONES CATOLICAS

JUNIO

1975

JUNIJ

Int. of 633

DECLARACIONES DEL EPISCOPADO DE ZAIRE

(DE "CRITERIO", BUENOS AIRES, MARZO DE 1975)

(Continuación.)

He aquí, ahora, algunos hechos que han suscitado o suscitan inquietud y perturbación:

El principio de la "laicidad" parece entendido en el Zaire en un sentido antirreligioso o, al menos, de oposición a la religión cristiana. Tal parece ser el sentido de varias medidas y declaraciones oficiales con respecto a las Iglesias cristianas: supresión de los nombres cristianos de origen no africano; supresión de los movimientos juveniles confesionales; supresión de los medios de expresión, especialmente la prensa cristiana; supresión de los crucifijos y de las cruces en los lugares y establecimientos públicos; supresión de los cursos de religión en las escuelas; supresión de las facultades de teología en el seno de la UNAZA y, finalmente, proclamación del Movimiento Popular Revolucionario (MPR) como Iglesia.

1. Fe en Jesucristo y comunión eclesiástica católica

Nuestra fe en Jesucristo y en la Iglesia está integralmente expresada en sus elementos esenciales en el Símbolo de los Apóstoles y el Símbolo de Nicea-Constantinopla.

El Papa Pablo VI expresó recientemente la esencia de la fe del cristiano contemporáneo en la profesión de fe que proclamó en 1968.

El cristiano, discípulo de Cristo, cree en Jesucristo, Hijo de Dios, nacido de la Virgen María, muerto por el pecado de los hombres y resucitado, que subió al cielo de donde vendrá al fin de los tiempos para juzgar a la humanidad. Es el Salvador y Liberador de la humanidad, el único Mediador entre Dios y los hombres.

Cristo fundó la Iglesia, lugar sacramental de la salvación de los hombres a través de la historia. La Iglesia es una, santa, apostólica, católica. En la fidelidad a la comunión universal, representada por el sucesor de Pedro, está constituida por Iglesias particulares que, aunque teniendo cada una su rostro propio, sacan su inspiración primera y común de esta comunión.

2. Contribución de la Iglesia de Zaire

Considerada en su relación con la sociedad zaireña global, la Iglesia del Zaire se afirma siempre pronta para aportar su contribución a las obras de desarrollo de la nación, y a colaborar con todas las instituciones y los hombres de buena voluntad. En el pasado tuvo gran participación en las obras de desarrollo social del país: obras de enseñanza, obras caritativas de todas clases.

La posición que cada vez más se le hace, especialmente las posibilidades reducidas de diálogo con sus representantes, así como la ruptura unilateral de los acuerdos y convenciones firmados con ella, sin la menor información previa, la coloca en una situación en la cual le es difícil aportar su contribución y su colaboración como ella desearía. La Iglesia se ve, como institución, reducida a atenerse únicamente a su misión de evangelización interior.

(Sigue.)

TRETJA "SVETOVNA VOJNA" JE KONČANA

Združene države so se slednjič umaknile iz Vietnama. Zgodovinski dogodek. S tem umikom je tudi konec tridesetletne vojne v Vietnamu. Kakšen bo jutri?

Gotovo je tole: Francija, Anglija, končno tudi Portugalska so se že umaknile iz svojih kolonialnih pozicij. Zdaj se umika Severna Amerika. Prva svetovna vojna je prinesla veliko spremembo: središče svetovnih odločitev se je iz Evrope preneslo v Združene države. Po drugi svetovni vojni so si zadobile samostojnost nekdanje evropske kolonije v Afriki in v Aziji. Vstaja Japonska, ki bo po računih futurologa H. Kahna leta 2000 na svetovnem gospodarskem trgu posekala tudi ZDA, še prej pa Sovjetsko zvezo. In če kaj velja napoved preganjanega ruskega izobraženca Amalrika, da bo med 1980 in 1985 Kitajska napadla Sovjetsko zvezo in jo osvojila, se bo zgodilo tisto, kar je napovedal že Napoleon: „Ko se prebudi Kitajska, bo svet trepetal.“

Cerkev ne zapira oči pred dejstvi. In če naroča, naj misijonarji ostanejo v Vietnamu, ve, kaj govori. Toliko kritizirana njena „vzhodna politika“ ima za Cerkev samo en pomen: biti navzoča sredi narodov, ki trpe ali zaradi komunizma, ali pa zaradi kapitalizma. Cerkev je s koncila stopila na ceste vsega sveta, zato mora doživljati vse stiske vseh narodov. Je mar vietnamski narod sam kriv, da se je trideset let odtekala njegova kri? In to je narod, znan po svojem gostoljubju, po svoji naravni plemenitosti. Kaj je tridesetletna vojna storila iz Vietnamcev? Med trpečim narodom hoče biti tudi Cerkev s svojo ljubeznijo, z evangeljskim naukom. Se ni nekaj podobnega zgodilo v Bosni, ko so frančiškanski uci preživeli turško tiranijo in ohranili bosanski katolicizem? Zmote pridejo, živa Cerkev pa ostane.

Ponosni moramo biti na našega misijonarja Andreja Majcena, ki je v zadnjem pismu iz Vietnama sporočil: Ostal bom! Nihče ne ve, kaj ga čaka. A ostal bo kot priča Kristusova. In kakor se je v težkih razmerah ohranila misijonska Cerkev v Severnem Vietnamu, upajmo, da se bo tudi v Južnem. Kolikšnega pomena za bodočnost Azije: politična moč Amerike se je umaknila; nepolitična Cerkev z evangeljsko mislijo – je ostala!

Se zdi tako neverjetno misliti, da bo prav preizkušani Vietnam odprl misijonarjem spet vrata na Kitajsko? Samo: potrebni bodo junaki, ki bodo šli živeti in evangelij oznanjati ljudem, ki tudi ne morejo živeti „samo od kruha“. Dejstvo pa je: Ko ob koncu tretje svetovne vojne Azija postaja prizorišče svetovnega dogajanja, je skrajni čas, da je v tem svetu Cerkev pričujoča. Kako kratkovidni so tisti, ki trdijo, da je misijonskega dela konec. Zdaj vendar nastopa nova doba intenzivnega misijonskega dela! **FS**

ZADNJI DNEVI SAIGONA

Piše ANDREJ MAJCCEN SDB, Saigon

Salezijanski misijonar Andrej Majcen, ki vodi velik zavod v bližini Saigona, v Thu-Duc, nam je 14 dni pred vkorakanjem rdeče vojske v mesto pisal pismo, ki ga v naslednjem objavljamo:

„Radi bi imeli lep članek o naši Golgoti...“

Veste, zelo sem slab in zdravijo me z raznimi pilulami. Imam 71 let, srce mi slabi, krvni pritisk je nizek (10).

Niti mesec dni ni od tistega prvega bega 20. III. iz Dananga proti morju, na katerega so se podali moji dragi nekdanji gojenci: maturanti, novinci, teologi, filozofi, mali aspiranti... Z ribiškimi ladjami so prihajali dan za dnem k meni sem v Thu Duc. Prihajali so brez vsega in jih je bilo treba z vsem oskrbeti ter jih nanovo organizirati po skupinah...

Toda to je bil šele začetek, vesti o množicah beguncev so vedno bolj pogoste. Časopisi so polni slik umirajočih od lakote, žeje, izmučenosti... Zaenkrat vse te množice ne puste v Saigon, zato morajo preživljati svoje begunstvo kar na prostem, ob cestah. Še dobro, da ni dežja te dni, a vročina je pasja, tako da je tudi mene vrgla na ležišče... Sprejel sem več begunskih družin naših sobratov, je pa še veliko gojencev, ki ne vedo ne kod ne kam. Treba je vse prehranjevati...

Kaj pa tu v Saigonu? Na zunaj, bi rekel, po navadi: naši novinci, visokošolci in tehniki hodijo redno v šolo, drugi se pripravljajo na izpite. Včeraj sem imel sestanek s profesorji in smo določili, da začnemo novo šolsko leto 1. VII. kot določeno. Ne vemo pa, kaj še pride; nihče ne bi bil rad prerok za nekaj dni naprej... Eni so pesimisti in predvidevajo konec že čez nekaj dni, drugi pa spet bolj optimistično gledajo, a vsi se srdijo na Thiena, ki je preveč samodržec. Med vojaštvom ni navdušenja za vojno in nihče ne mara na novo k vojakom... Mnogi imajo uprte oči v Združene države in v Francijo, da bi kaj ukrenili za rešitev iz brezupnega položaja. V zraku je preplah... Tudi naši predstojniki ne vedo, kaj in kako...

Jaz upam, da ne bo tako hudo, kot se pričakuje, pa seveda tudi ne tako lahko. Prav kar smo dobili pismo od sobrata gospoda Chunga, ki je ostal v zavzetem Danangu; potom komunistov je poslal ameriške dolarje, ki jih je še imel... in so nam vse izročili.

Ne vem kaj bi še pisal, saj bi bilo veliko za povedati, a je človek že vsega sit. Naši ne marajo več brati ne časopisov ne poslušati radija in gledati televizije, kajti vse samo podira moralo in povečava zaskrbljenost in obup.

Vietnamci ne dobe dovoljenja za izhod iz dežele. Mnogi si pomagajo tako, da si kupijo motorne čolne in se na skrivnem kje podajo na

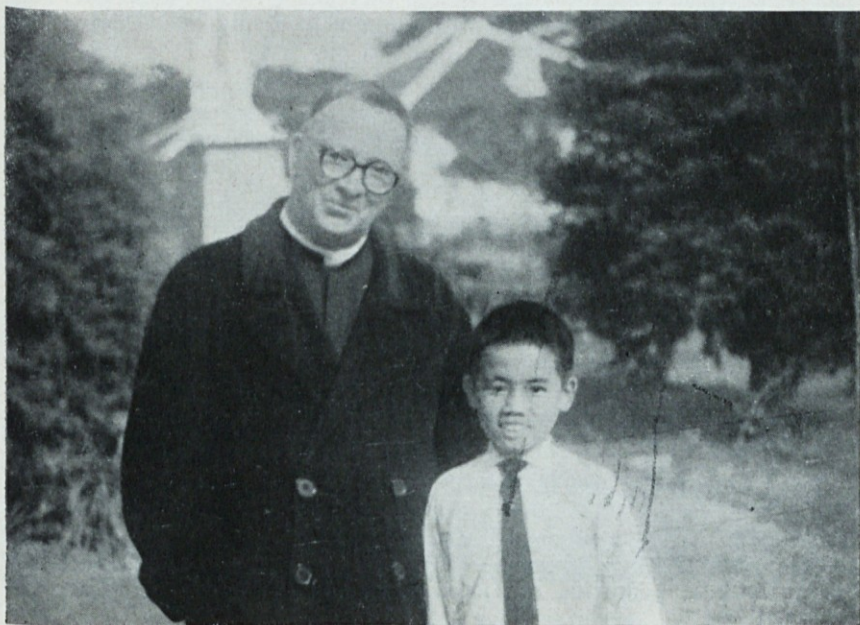
morje, v upanju, da se kje pojavijo kot politični begunci in najdejo zatočišče.

Gotovo je, da se zaključuje dolga, krvava stran vietnamske zgodovine, druga pa se pripravlja v redakciji novih gospodarjev. Bog je v svoji nam nerazumljivi Previdnosti gotovo vse uredil za božjo slavo in v iskanju novih poti posvečevanja.

Naš gospod inšpektor in jaz ostaneva tu... Sicer mi prihaja na misel, da v tretje gre rado: Leta 1951 sem se umaknil pred rdečimi iz Kitajske, leta 1954 iz Hanoja, leta 1975 iz... A odločen sem, to pot ostati. Res je bolj žalostno, delati za nič, a saj delamo za „božji lon“, kar ima svojo veliko vrednost...

Priporočam se Vam v molitev!

Že tolikokrat tako preizkušanega misijonarja res vsem drugim misijonarjem in vsem bravcem Katoliških misijonov toplo priporočamo v molitve zanj in za njegovo delo: naj ga Bog ohrani še mnogo let vietnamski Cerkvi. Zdaj, ko ga ta bolj kot kdaj potrebuje, naj mu božja previdnost omogoči še naprej velikopotezno delo za duhovniške in redovniške poklice med vietnamsko mladino, kar je misijonarju najvišja življenjska sreča; naj mu jo usmiljeni Bog da doživljati do konca zemskih dni v ljubljeni vietnamski deželi. (Slika spodaj: misijonar Majcen z salezijanskim aspirantom.)

ČANGKAJŠEK JE UMRL

Čangkajškova smrt je zapečatila kcs kitajske zgodovine. Umaknil se je eden največjih in najbolj znanih politikov Azije. Rojen je bil v Čekjangu leta 1887. Družina, ki je bila kmečkega porekla in se je ukvarjala s trgovino, je madega fanta poslala študirat v Tokio. Leta 1911 se je vrnil na Kitajsko in z vodjem Sunjatsenom sodeloval pri veliki kitajski revoluciji. Postal je eden največjih sodelavcev ustanovitelja nove Kitajske Sunjatsena. Ta je napravil konec cesarski dinastiji in začel graditi demokratično Kitajsko. Njegova osnovna načela so bila zdrava in so temeljila na kitajski tradiciji. Zato je narod z lahkoto sprejel nov tok življenja.

Edini razhod je bil s komunisti. Zato se je s Sunjatsenom vred tudi Čangkajšek postavil komunistom po robu, dasi je prav po Sunjatsenovi želji nekaj časa študiral tudi v Moskvi. Leta 1925 je po smrti Sunjatsena postal vojaški in nato politični vodja Kitajske. Še vedno je računal na pomoč Rusije. Toda njegova nacionalistična stranka Kuomintang se je 1927 končno razšla s komunisti, sovjetski inštruktorji so se umaknili; že takrat se je začel tih boj med Kuomintangom in komunistično stranko, ki jo je tedaj že vodil Maočetung.

Pretrës za vso Kitajsko je bil vdor Japoncev. In vojna zmeda je delala za komuniste. Na nesrečo je Čangkajšek, ki so ga podpirale ZDA, imel okrog sebe prav kmalu vrsto korumpiranih generalov ter izdajalcev. Ko so Američani videli, da vse orožje, ki ga dajejo Čangkajšku, pride nazadnje v roke komunistom, so se delno odmaknili. V državljanski vojski po letu 1945 je Čangkajškova vojska izgubila vso moralo, komunisti so Kitajsko 1948 preplavili.

Čangkajšek se je tedaj umaknil na otok Taiwan (Formoza) s preostalim delom vojske in civilnimi begunci. Tam je nanovo organiziral nacionalistično vojsko in leta 1954 postal predsednik nacionalistične Republike Kitajske. Ko pa je bila komunistična Kitajska sprejeta v Organizacijo Združenih narodov, se je kljub vojaški zaščiti, ki jo Taiwanu še vedno nudijo ZDA, pojavilo vprašanje: kako dolgo bo še Formoza samostojna država.

Po Čangkajškovi smrti je to vprašanje še bolj pereče. Umikanje Združenih držav iz Azije lahko samo pospeši zasedbo Formoze, dasi se komunistični Kitajski nikamor ne mudi, ker ima pred seboj pač bolj obsežne načrte. Ni bilo brez pomena, da sta Čangkajšek in njegova žena, oba protestanta, podpirala misijonarsko delo. Danes je taka zaščita že problematična.

Pokojnik v spremstvu svoje soproge

NAŠI MISIJONARJI O ČANGKAJŠKU

Na Taiwanu (Formoza) misijonarijo štirje slovenski misijonarji in misijonarke: o. Franci Rebol, maryknec; laik zdravnik dr. Janez Janež, frančiškanska misijonarka s. Kalista Langerholz, pa kanosijanka s. Anica Miklavčič. Obe sestri sta nam po Čangkajškovi smrti že pisali in takole zapisali svoje misli o pokojniku in njegovem pogrebu:

S. Kalista Langerholz FMM

„Naš otok je ves v globoki žalosti. Predsednik je umrl. Morda edini od državnikov, ki je uvidel komunistično nevarnost, ki je pred njo svaril, ki se ji je upiral prav do smrti.

Vera je velikana vodila skozi življenje in mu dajala moči, da je stal pokoncu do zadnjega. Njegov sin je o njem napisal knjigo, kjer pravi, da je vsako jutro bral in premišljeval Sveto pismo. V knjigo je sproti zapisoval svoje pripombe. K poglavju, kjer sv. Pavel piše, da rad da svoje življenje za Kristusa, je predsednik pripisal: „To poglavje je kakor ogledalo mojega življenja zadnjih deset let. Če ima človek vero, se tudi od sveta zapuščen drži pokoncu.“

Tako je bilo s pokojnim. Njegovo republiko so izključili iz Združenih narodov. Država za državo ga je zapustila. Pa je vseeno vztrajal. Niso ga poslušali, ko je opozarjal na lažnivo taktiko komunistične politike: danes se njene žrtve Vietnam, Kambodža, Laos, počasi bo vsa Azija...

Tudi japonski narod žaluje za njim. Ko so Japonci 1945 vojno izgubili, se predsednik nad scvražnikom ni maščeval; tudi ni zahteval, da mu premagani vrnejo, kar so Kitajski uničili, češ da ni japonski narod kriv te škode. Vse je odpustil. Japonski časopisi so o tem ob njegovi smrti veliko pisali. Na pogreb so Japonci poslali številno delegacijo.

Čangkajšek je bil protestant, a mož vere. Vsako jutro sta z ženo molila in premišljevala. Dokler je bil še pri moči, sta se ob nedeljah pomešala med množico vernikov. Katoliško Cerkev je visoko cenil in ji dal vso svobodo pri misijonskem delu, saj je v njej in v njenem delovanju upal dobiti oporo v svojem boju proti komunizmu. Zdaj na vseh misijonih po otoku opravljajo zanj zadušnice. Včeraj je bila v naši nadškofijski cerkvi slovesna zadušnica za njegovo dušo.“

Zame je bil pokojni prezident velik mož, s preroškim pogledom v bodočnost. Oče današnje Formoze, azijski bojevnik proti komunizmu. Naj v miru počiva!“

Kanosijanka s. Anica Miklavčič pa takole piše 12. aprila:

Sporočam žalostno vest, da je 5. aprila umrl naš predsednik v 89. letu starosti. Cela Formoza je v globoki žalosti. Za mesec dni so razglasili narodno žalovanje. Prepevedane so vse prireditve veselega značaja. Tudi redovnice zdaj nosimo črn trak na levem rokavu. Težko je popisati, kako pokojnika vse objokuje, kajti vsi so ga imeli radi in

ga spoštovali. Ogromne množice se klanjajo njegovim zemskim ostankom. V Taipeju so ga položili v stekleno krsto, ki so jo postavili na velikanski mrtvaški oder; vsak dan čaka v dolgih vrstah nad 70.000 ljudi, da se približajo krsti in se po tukajšnji navadi trikrat priklonijo. Tudi jaz sem ga šla kropit: od dveh do osmih sem čakala, da sem prišla na vrsto.

16. aprila bo slovesen pogreb. Sprevod bo šel iz Taipeja v Taoyulu, blizu našega misijona, kjer ga bodo pokopali. V sprevidu bodo številne šole, pa velikanska množica ljudi. Ob sedmih zvečer istega dne bo v Taipeju slovesna maša zadušnica. Maševal bo kardinal Yupin, somaševali pa bodo vsi škofje z otoka. — Naj da Bog pokojniku sveta nebesa!"

NOVA MAŠA V ČIENGMAJU

Poroča S. FRANČIŠKA NOVAK OSU, Čiengmaj

Sveto jubilejno leto 1975 smo v Čiengmaju začeli z mašniškim posvečenjem prvega domačega duhovnika te škofije. Bilo je to v nedeljo 5. jan., ko smo praznovali Razglašenje Gospodovo in obisk Svetih Treh Kraljev. „Vstani in razveseli se,“ Čiengmaj, kajti nova luč sije v tvojem mraku, ki jo je prižgal tvoj novomašnik, Alter Christus! Na krasni slovesnosti v naši lepi stolnici se je zbralo šest škofov, med njimi nadškof bangkoške nadškofije, a posvečeval je čiengmajski škof msgr. Lucien Lacoste. Dasi še ne v tako visokih letih, se je pozneje primerjal s starčkom Simeonom, ki se pripravlja na svoj Nunc dimittis zdaj, ko ima škofija prvega domačega duhovnika! Duhoviti tajski nadškof iz vzhodnega Thare je dejal, da je prišel z Modrimi „z Vzhoda“, sicer brez darov, ki jih ubožni tajski vzhod ne premore, a lepi dar za tajsko Cerkev Novorojenemu Kralju v tem jubilejnem letu je novomašnik Ciril Niphot sam, prvorojeni duhovnik čiengmajske škofije. Med svati so bili njegovi starši, še ne priletni oče in mati, brati in sestre, mnogo sorodnikov, prijateljev in znancev, ki so skupaj s čiengmajskimi farani napolnili cerkev.

G. Ciril Niphot se je rodil kakih 30 km zahodno od Bangkoka, v bližini sedanjega malega in velikega semenišča, a družina se je kmalu preselila na skrajni severovzhod tajske dežele, kjer je g. Niphot obiskoval osnovno in potem srednjo šolo. Bil je sošolec naše uršulinske sestre Orasri, ki bo novembra napravila večne zaobljube. Filozofijo in teologijo je g. Niphot študiral na otoku Penang v Malaziji, kjer so se dolga leta vzgajali tajski duhovniki.

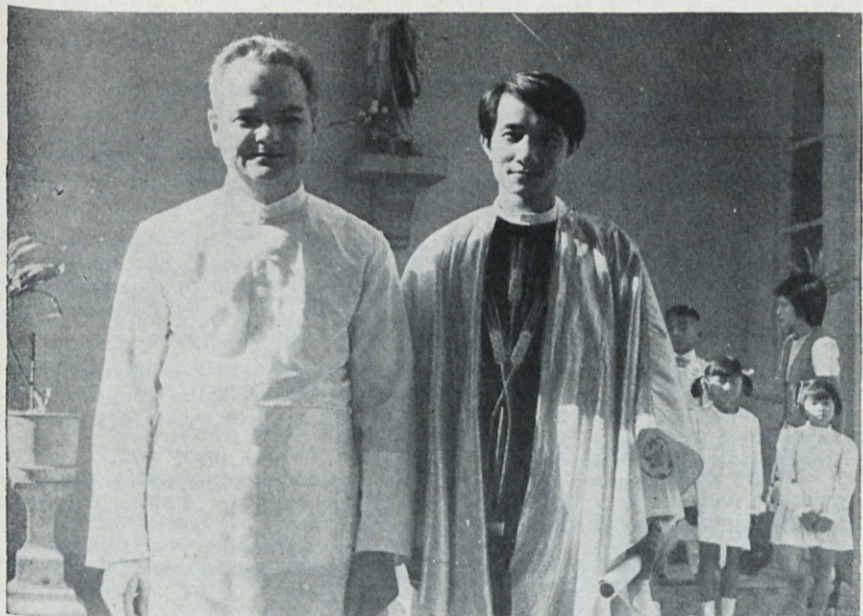
Velika želja našega novomašnika je, da bi mogel iti v pomoč najbolj ubogim in pomoči potrebnim animističnim plemenom po gorah na siamskem severu. Socialno delo bo zanj prilika biti priča Gospodova. Duhovniška služba mu bo v sredstvo za to pričevanje.

„NIHČE NIMA VEČJE LJUBEZNI KAKOR JE TA, DA KDO DA SVOJE ŽIVLJENJE ZA SVOJE PRIJATELJE.“ Janez, 15, 13.

Takole je g. novomašnik označil pomen svojega duhovniškega poklica vsem našim velikim učenkam, po veliki večini nekatoliškim, ko sem ga povabila, naj jim govori o pomenu krščanske vere za življenje. Naj tu omenim, da smo povabile tudi budističnega bonca, ki je istim učenkam govoril o isti temi iz budističnega stališča.

Po mašniškem posvečenju je novomašnik najprej odšel na hribe, da opravi novo mašo v skromni misijonski cerkvi v domači vasi in nato še na drugih misijonskih postojankah v okolici.

26. januarja se je vrnil, da opravi novo mašo v čiengmajski stolnici. Slovesnost je bila skupaj s prvim obhajilom otrok naših treh katoliških šol: župne, deške, kolegija šolskih bratov in naše Regina Coeli. Bag daj, da bi mnogo fantov moglo slediti zgledu novomašnika. . .

Novomašnik Niphot s svojim škofom

Naša misijonarka s. Fr. Novak OSU v družbi z nekaterimi gojenkami

Njegova mati se je imenovala Marija...

S. FRANČIŠKA NOVAK OSU, Čijengmaj

Naš župnik Mirko Trusgnach je v listu „Temilles Missionaires“ objavil naslednjo zgodbo in mi je dovolil, da jo Vam po slovensko povem:

Zgodilo se je v Čijengmaju na koncu marca 1974. Natančnih imen g. župnik ni navedel, iz več razlogov, pravi, in zlasti, ker ne gre za osebe. Važno je le, da poudarimo potrpežljivo, močno, nedovidljivo učinkovitost božje milosti v dušah in dogodkih. Dobro je tudi poudariti, kako mogočna je pri Bogu priprošnja Device Matere Marije.

Janez je mož v najboljših letih. Prišel je k meni z odločnim korakom in me pozdravil po tajsko s tem, da je dvignil obe sklenjeni roki prav do čela. Kot pravi Tajec se je smehljaj, a takoj sem videl tesnobo v njegovem pogledu.

„Moja mati je težko bolna, v bolnici. Misli, da so njene bolečine posledice naduhe, ki jo že dolgo muči. A ima raka na pljučih. Zdravnik ji obljublja morda še mesec življenja.“

Tesnoba tega gospoda, pravega laičnega apostola, dolgo vrsto let narodnega predsednika Marijine Legije, je imela še drug globlji vzrok.

„Gospod župnik, morda veste, da moja mati, zdaj skoro umirajoča, ne da bi za to vedela, še ni krščena. Bog ve, koliko sem molil zanjo in prosil molitve zanjo. Pozna našo vero. Po korespondenci se je nekoč celo učila verouk in zdi se mi, da veruje, a še okleva... Že dolgo časa ima ob postelji na omari dva kipa: Budo in Presveto Srce. Pomagajte mi, molite in vaši člani Marijine Legije naj molijo, da bo moja mama krščena, preden umrje...“ Gospod ni prosil, naj njegova mama ozdravi, to kar je hotel, je bilo zveličanje njene duše.

Čez dva dni je prišel nazaj. To pot mu je veselje žarelo iz obraza.

„Gospod župnik, tu sem, čudež se je zgodil, moja mati prosi za KRST, pridite hitro!“ Bila je nedelja, po župni maši, bil sem na zborovanju Marijine Legije. Šli smo v bolnico. Bolnica je čakala nepremično na postelji. Ko se je končno odzvala milosti, ji je njena odločitev, ki se ji je ponujala že toliko let, prinesla notranji mir, ki je dihal iz njenega bledega, utrujenega obraza.

Kaj naj bo krstno ime...? Janez je takoj odgovoril: „MARIJA!“

V nekaj minutah, najvažnejših njenega življenja, najbogatejših na milostih, se je ta duša prerodila v resnično življenje, je bila napolnjena s Svetim Duhom, hranjena s Telesom Gospodovim, obdana od čredice članic Marijine Legije in svojega sina.

Ničesar nismo več prosili ljubega Boga, le zahvalili smo se mu za njegovo neskončno dobroto. V tej sobici, kjer je umirala bolnica, ni bilo prostora za žalost. Bolnica sama, njen sin in mi vsi smo bili polni veselja in hvaležnosti.

Zdravnik je obljubil bolnici še tri ali štiri tedne življenja. A že naslednji dan, v presenečenje vseh, je Marija izdihnila svojo prerajeno dušo.

Razen teh zadnjih nekaj ur, je bila Janezova mati vse življenje budistka. Večina njenih sorodnikov, množica znancev in prijateljev so budisti. Bili bi nezadovoljni, če bi ne mogli nič narediti po svoje, da izrazijo svoje sožalje, in ta izraz bi mogel biti samo budističen. Janez je vprašal za svet, sam dal nasvete in vse je bilo kar najbolje urejeno v zadovoljstvo kristjanov in budistov.

V bližini vsake pagode je prostorna veža, kamor budisti prinesejo krsto, ali urno s truplom za kremacijo. V tej dvorani se ljudje zberejo, posedejo kar po tleh, se zgovarjajo, pijejo, celo igrajo na karte. Ko pridejo bonci in posedejo na odre, ki so zanje pripravljene, seveda vse potihne in s sklenjenimi rokami ljudje poslušajo melodično molitev boncev v njim nerazumljivem Bali jeziku. Sredi je prostor za krsto, vence in vedno veliko sliko pokojnega.

Marijina krsta je bila na določenem mestu, pokrita s cvetovi in venci. Njena slika je bila obdana od sveč in žgalnih palčic. Janez z ženo in otroci je sprejemal svoje budistične prijatelje.

Nenavaden v tej budistični dvorani je bil katoliški oltar na čelu katafalka (sam budistični predstojnik je dal dovoljenje zanj): miza, pokrita z belim prtom, krasen križ, dve goreči sveči in cvetje.

Še nekaj nenavadnega je bil prihod številnih kristjanov iz župnije, ki so prišli ob devetih zvečer, ko je bila budistična molitev končana. Kristjani na Tajskem imajo več dobrih lastnosti, ena izmed njih je, da znajo lepo in pobožno moliti za mrtve. Tisti večer so čutili svojo odgovornost in edinstveno priložnost, da pričajo za Boga, in so se hoteli posebno odlikovati. Budisti so se stisnili v kot in pustili mesta blizu krste kristjanom. Opazovali so z zanimanjem, radovednostjo. Zbrana duhovnost krščanske molitve jih je, bi rekel, očarala.

Ti krščanski ljudje, stari, mladi, možje, žene, otroci na kolenih, s sklenjenimi rokami so začeli molitve z znamenjem svetega križa. Molitve, prošnje, odgovori, pesmi, izbrana berila iz Svetega Pisma, ki dajejo pravi smisel življenju in smrti, so donela v tej budistični dvorani. Vsak, se je zdelo, je prisluškoval vsaki besedi tajskega katoliškega duhovnika, ko je ta spregovoril, in ko je Janez zaključil vigilijo z izbranimi besedami, je ganjenje doseglo višek.

Drugi dan je bil pogreb. Sprevod se je razvil preko mesta čez reko Mae Ping in potem ob reki za dober kilometer, preden je došel do katoliške cerkve. Krsto s križem so potegnili v cerkev z dvema belima vrvema, kot je to navada pri budistih. Med katoliškimi pogrebci so bili tudi protestanti in več kot 200 budistov, tudi predstojnik budistične pagode. Hotel se je udeležiti pogreba. Pred vrati, ko se je množica vsipala v cerkev, se je bonc neodločen hotel odtegniti. Ko je Janez to opazil, se je prerinil do njega in ga povabil, naj tudi on vstopi v cerkev.

„Mislite, da tudi jaz lahko grem notri?“ je vprašal žolti menih.

„Prav gotovo,“ je odgovoril Janez, „pripravili smo celo poseben oder za vas.“ Menih je bil presenečen. „Res nisem poznal kristjanov. Nekoč, pred davnim, sem hotel pokazati spoštovanje prijatelju protestantu. Nekdo me je ustavil pred vrati cerkve in mi rekel: „Kaj hočete tu...?“ Šel sem naravnost pred krsto, pozdravil mrtvega prijatelja in se odtegnil s prepričanjem, da ne bom nikoli več vstopil v krščansko hišo. Tu, vidim, je drugače. Srečen sem, hvala vam.“

V prostorni cerkvi je potekala maša zadušnica: ubrano petje, molitve, poslušanje božje Besede, pridiga, ki jo je tajski duhovnik izvrstno prikrojil za vse.

Na koncu maše je Janez sam z dvema otrokoma stopil k ambonu (ima dvojčke, 12-letnega fanta in deklico, še dva dečka in najmlajšo deklico).

Govoriti hoče, je rekel, da se zahvali svojim prijateljem, krščanskim in nekrščanskim, govoriti hoče zlasti, da se zahvali Vsemogočnemu... Bil je razsvetljen kot navdahnjen, pa tudi globoko ganjen in vsak, ki je strmel vanj, njegovi otroci z odprtimi usti, je razumel, da je gospod iz hvaležnosti do svoje matere in v čast Bogu deklamiral, pa tudi sproti sestavljal zvočno tajsko poezijo...

Po pogrebu, ko se je Janez poslavljaj od svojih budističnih prijateljev in od bonca, mu je ta odgovoril s temi besedami:

„Občudujem vaše bogoslužje. Verniki molijo, pojejo, poslušajo. Ko mi pridigamo, se včasih zdi, da nihče ne poslušaja... Vaša vera ima velike globine...“

Več mesecev je od tega. A pogosto mislim na Marijo in njen pogreb. Drugi mi tudi o njem govorijo kot o srečnem dogodku. Ta smrt je bila resnično začetek pravega življenja in ta pogreb, četudi resen, je bil brez žalosti. Mogel bi reči, da je bila ta smrt zmaga božje milosti in hkrati jasen znak mogočne priprošnje Device Matere Marije v prid svojemu Legionarju.“

Tako gospod župnik Mirko.

Nisem bila navzoča pri tem pogrebu. Bila sem prav takrat na duhovnih vajah v Bangkoku, a Janeza in njegovo družino dobro poznam.

Žena Celina je bila pred skoro 20 leti ena naših porednih gojenk to v Regina Coeli, Čijengmaj. Doma iz katoliške družine v Bangkoku so je bili domači tako naveličani, da so jo poslali k nam na sever v zavod. Učila sem jo verouk in drugo, jo včasih tudi kaznovala, kot se Celina še dobro spomni in hudomušno pove, kako je kazni prekanjeno ušla. Zdaj je žena Janeza, enega najbolj dinamičnih katoliških laičnih apostolov v Bangkoku in tudi sama globoko verna legionarka Marijina, izvrstna žena, mati in učiteljica. Njen brat je duhovnik in pastir v severovzhodnem, najbolj ubožnem delu te dežele... Janez je bil pred 20 leti na gimnaziji pri šolskih bratih Sv. Grinjona Montfortskega blizu našega zavoda Regina Coeli. Takrat sta se spoznala. Kako čudovita so pota božje previdnosti!

KUP NOVIC IZ ZAMBIJE

Poroča O. JOŽE KOKALJ, Zambija

5. aprila 1975.

Hvala Vam za vse vaše vneto prizadevanje za naše delo! Brez Vašega sodelovanja bi naš položaj bil mnogo težji. Rešuje pa nas tudi naše vztrajno iskanje, da krajevno Cerkev postavimo na svoje noge, jo pripravimo na popolno – tudi finančno neodvisnost, samostojnost.

Glede misijonarjev bi rad odgovoril na vprašanje, koga „naj štejemo med misijonarje“. Stanko Rozman je priključen zambijski provinci DJ in ga torej imamo za misijonarja. Zdaj je na dušnopastirski praksi doma v Mariboru, toda po tem ga pričakujemo v Zambiji. Morda 1976. leta, tako je za sedaj odločeno.

Barica Rous je tudi še misijonarka, ker je odšla na nadaljnji študij in se bo vrnila „kot višja medicinska sestra“. Doslej je imela srednjo medicinsko šolo, takšne pa Zambija več ne sprejema iz drugih držav.

Jože Grošelj je tudi priključen naši zambijski provinci – je naš bogoslovec.

Janez Mujdrica je pravkar končal šolo za jezik bemba. Nekaj tednov je pri nas v Materu, potem odide poučevati v semenišče, v jeseni drugo leto pa gre verjetno v teologijo – kot bogoslovec zambijske province.

Sr. Zora je odpotovala v Botswana. Ker je to sosednja dežela, je še vedno kot del naše skupine in se bomo gotovo od časa do časa srečali; seveda si pomagamo in smo v stalni pismeni zvezi. Začela se je učiti jezik tsana. Med drugim jo čaka tudi delo pri sociološko-pastoralni obdelavi edine škofije v Botswani. Lansko leto so duhovniki na pastoralnem seminariju sklenili, da bodo čakali na sr. Zoro, ki je sociologinja, saj je sociologijo in afriško zgodovino letos doštudirala na lusaški univerzi.

Zelo smo se razveselili, ko se je vrnil p. Rudež po enoletnem odmoru v domovini. S Tomažinom si delita delo v mestni župniji Chelston. Imata res lepo župnijo z več mašnimi središči. Kot ste prebrali v „Sončni Zambiji“ želimo razdrobiti župnije na manjša področja. V Materu jim pravimo „vasi“, v Chelstonu pa „sekcije“. Matero smo razdelili na 26 vasi, župnijo Changa, ki je zdaj že samostojna enota, odcepljena od Matera, pa v 5 „vasi“. Dali smo jim tudi imena: Marijina vas, vas Sv. Ane, vas Sv. Jožefa, Sv. Petra in Karla Lwange (ugandskega mučenca). Z Janezom Mlakarjem torej zdaj delujeva v treh župnijah: On v Kizitu, jaz v Materu in Changi, tj. v predmestju, ki je 4 km. oddaljeno od župne cerkve. V Changi še nimamo cerkve, mašo imamo vsako nedeljo v baraki (in ob njej), ki je last vladajoče (edine) stranke. Lepo sodelujemo, v miru in slogi. Zaenkrat ne predvidevamo

nobenih posebnih težav v odnosu med Cerkvijo in državo. Vsi ministri v vladi so kristjani in država se razglašča za krščansko. Važnejši dogodki in državnem življenju so označeni tudi z verskimi slovesnostmi in molitvami, pri katerih sodelujejo predsednik in drugi vodilni politiki.

Moje zdravje se je zelo zboljšalo. Upam, da bo kmalu vse v redu.

G. škoda, župnik z Bleda, je povabljen v Zambijo. Upam, da pride v jeseni to leto. Velik zvon za novo župnijsko cerkev v Materu je že v Lusaki. Tehta 460 kg.! Zelo lepo napredujemo pri gradnji nove cerkve. Mogočna bo in lepa. Kmalu bomo vzdali 1000 manjših barvnih oken. Vsa fara sodeluje pri zbiranju denarja. Naj bo res njihova cerkev.

Vaš Jože.

IZ LISTA "IZ SONČNE ZAMBIJE"

PORAJANJE IN UTRJEVANJE MLADIH KRAJEVNIH CERKVA

prav gotovo ni lahko. Veliko govorimo o afrikanizaciji (in zambijanizaciji) krajevnih Cerkvá, ki iščejo svojo krščansko podobo. Od devetih zambijskih škofov je že šest domačincv, vendar pa ima vsak povprečno le kakih pet domačih duhovnikov in ni upanja, da bi se stanje izboljšalo v desetletju, ki je pred nami.

Boli nas, da število domačih duhovnikov pada, medtem ko število katoličanov hitro raste. Nekateri duhovniki – domačini – zapuščajo svoj poklic. Gotovo njihovo življenje ni lahko. Nekateri ne zmorejo dovolj mčči, da bi prenesli finančne težave, s katerimi se srečujejo, in se zaposlijo: Nekateri dvcimijo v smisel življenja brez lastne družine, za druge ima Cerkev preveč tuj obraz.

SLOVESNOST V CHELSTONU

Oba zambijska dnevnika sta priobčila obširno poročilo o otvoritvi gospodinjske šole v župniji Chelston, ki jo upravljata p. Tomažin in p. Rudež. Otvoritvi so prisostvovali ugledni gostje: lusaški nadškof, žena italijanskega veleposlanika, papeški nuncij, zambijski prosvetni minister, žena predsednika vlade (vneta katoličanka) in italijanski veleposlanik. (Precej denarja za šolo so zbrali Italijani, ki živijo v Zambiji.) Gojenke gospodinjske šole so s petjem počastile slovesnost. Šolo vodi redovnica Poljakinja, ki stanuje v Materu, pomagata pa ji dve zambijski redovnici, ki bosta pozneje prevzeli vodstvo tečajev.

PODATKI

Medtem ko o. Tomažin premišljuje, kako bi zgradil cerkev v Chelstonu (sedaj mašujeje v dvorani), pa o. Rudež obiskuje družine in odkriva kristjane, ki so na vero pozabili. . .

Med 450 družinami, ki jih je obiskal, je našel kar 310 katoliških družin. Podatek je manj razveseljiv, ko je spoznal, da ima le 50 družin

Zemljevid Zambije. Dobro se vidi Lusaka, kjer delujejo naši misijonarji. Spodaj v levem kotu je država Botswana, kamor je šla delovat s. Zora Škrlić OSU.

Spodaj: o. Jože Kokalj S. J. z domačima redovnicama.

ujejene zakonske razmere. Od protestantov so najštevilnejši člani Zedinjene zambijske Cerkve (61 družin) in Reformirane Cerkve v Zambiji.

Tudi mnogi pogani izjavljajo, da pripadajo tej ali oni Cerkvi, čeprav niso krščeni in se le redko udeležujejo verskih obredov.

BOLJŠI LAIKI ALI VEČ DUHOVNIKOV?

Eden od najuglednejših škofov Srednje Afrike msgr. Kalilombe (Malawi) se sprašuje, ali bi morali biti bolj zaskrbljeni glede laikov ali glede večjega števila duhovnikov. Takole premišluje:

Če gledamo na Cerkev v Afriki, lahko hitro opazimo, da Cerkev sestavljajo predvsem laiki, medtem ko je število duhovnikov neznatno. Zato so nekateri zaskrbljeni, češ kaj bo, ko pa nimamo dovolj duhovnikov za kaj hitro naraščajoče število kristjanov. Vprašanje ni pravilno zastavljeno. Saj je normalno, da so laiki – božje ljudstvo – v veliki večini in da so duhovniki le služabniki tega ljudstva.

Cerkev je toliko vredna, kolikor je vredno božje ljudstvo. Mi v Afriki moramo predvsem skrbeti za to, da bodo laiki bolj razsvetljeni v veri in aktivneje vključeni v življenje Cerkve.

Poglejmo prve kristjane! (Beri 1 Kct, 12; Rim 12, 4; Ef 4, 7). Cerkev je bila organizirano telo, v katerem je Duh vzpodbujal razne „službe“ in le ena od teh je duhovniška. „Starešine“ niso nujno bili duhovniki. Za življenje Cerkve je skrbelo celotno verno ljudstvo.

Mnogi ljudje mislijo, da je najvažnejši problem Cerkve pomanjkanje duhovnikov. Prav gotovo to ni res. Pravi problem je v tem, kako najti ljudi za vse vrste „služb“, da se bo telo Cerkve normalno razvijalo. Dokler laiki ne bodo vključeni v življenje Cerkve in dokler ne bomo pametno razdelili „službe“ laikov in duhovnikov, toliko časa ne moremo presoditi, ali imamo premalo ali preveč duhovnikov. Saj je še toliko „služb“ ki jih lahko prevzamejo laiki. Potem bomo odkrili, da ni takšnega pomanjkanja duhovnikov, kot navadno mislimo.

Vsekakor: Vzgoja laikov za aktivno delo v Cerkvi je najvažnejša naloga, ki se je moramo lotiti.

Cerkev sestavljajo žive krajevne skupnosti, v katerih se verniki med seboj poznajo, doživljajo edinost v Kristusu in pričujejo zanj. (Pomislimo na Cerkev v Antiohiji, Efezu, Korintu, Rimu!) Verske skupnosti v vasi, naselju, tovarni, morajo imeti razne „službe“, ki člane povezujejo v živ organizem in jim pomagajo pri apostolatu. Ko smo začeli organizirati velike župnije, škofije, nadškofije, ali nismo pri tem večkrat pozabili na žive krajevne skupnosti?

Naše župnije so navadno prevelike. Ljudje sodelujejo predvsem v vaseh, naseljih, delovnih skupnostih, kjer na srečo že imajo svoje „starešine“, liturgična središča, učitelje in redni obisk duhovnika za evharistično daritev. Po teh manjših skupnosti bo Cerkev res postala del vsakdanjega življenja.

(Pripomba: župnijo Matero smo razdelili na 26 vasi.)

Božji dar...

Disma iz Matange...

Matanga, 22. marca 1975

Dragi domači in vsi misijonski prijatelji!

Tudi tole pošto za veliko noč boste bolj pozno dobili. Zdrav sem, hvala Bogu, shujšal sem pa tudi. Lačen nisem, če si pa kaj boljšega zaželim, grem v Vangaindrano, saj sestra Amanda zna odlično skuhati. Za god ustanovitelja njihovega reda so naju z Janezom sestre povabile na kosilo. „Če bo štrudelj, pa pridem!“ Seveda je bil in še v Matango sem ga nesel.

Rad bi vam prikazal, kako v Matangi gradimo cerkev. Nikoli nisem računal, da bom kdaj gradil. Prav zato sem tudi izbral Matango, kjer ni bilo za bližnjo prihodnost ničesar predvidenega. Računal sem samo na pastoralno delo.

Toda vse se je obrnilo. Že od vsega začetka sem opazil, da veliko ljudi pride do cerkvenih vrat, pogleda noter in takoj gre naprej, ker ni več prostora za sedenje. Še za stati ga malo ostane. Treba bi bilo nove cerkve, samo jaz je ne bom gradil, ker se v teh stvareh premalo razumem. Silvo Česnik se mi je ponudil v pomoč. Škof je na stvar načelno pristal; kristjani pa si novo cerkev želijo. Kot zagotovilo njihovih besed, da resno mislijo, bodo prinesli svoj delež: kamenje, les za odre in pesek.

Načrt? Kdo ga bo napravil? Zaradi obilice dela v Vaingaindrano se Lovreta štanto kar nisem upal prositi. Ko pa mi je obljubil, ga pa seveda nisem nehal nadlegovati, kdaj bo stvar končal.

Nova cerkev bo predaleč od duhovnikovega stanovanja, staro stanovanje pa vsak večji veter s cerkvijo vred lahko podre. To je bilo mnenje vseh. Torej je treba nekaj novega. Združeno s cerkvijo ni najbolj pametno, je menil škof. Htel sem napraviti nekaj preprostega, lesenega. Zidana stavba se preveč razlikuje od bornih malgaških hišic. Preveč tujega se bom čutil med ljudmi. Toda kristjani so drugače menili: „Pripravljeni smo tudi tu pridati svoj delež, kajti hiše ne boš dal na hrbet in nesel domov!“ Tako tudi škof: „Tvoja misel je lepa, toda leseno hišo boš postavil samo zase: obilen dež jo bo kmalu uničil; zidana pa bo ostala poznim rodovom. Ne ukazujem: a če zmorete, postavite si zidano.“ Tako je poleg cerkve določeno tudi za duhovnikovo stanovanje.

Silvo me je poslej vedno priganjal: „Kdaj boš začel graditi? Ali še nisi začel?“ Vedno enako sem mu odgovarjal: „Nimam niti denarja, niti ne vem, kje se dobi gradbeni material, zanesljivih delavcev ne poznam, in kdo naj vodi gradnjo...“ V začetku maja 1974 pa mi pravi: „Prihodnji teden pridem s svojimi delavci v Matango!“ Vesel, da se bo stvar le začela, pa preplašen, kam naj vtaknem Silvota in delavce, sem se vračal v Matango.

Kristjani so izkopali temelje, potem se je začela gradnja. Zidovi so

V ozadju vas Matanga, spodaj levo stara misijonska cerkev.

bili že precej postavljeni, ko je Silvo moral v Ranomeno, kjer ni bilo misijonarja. Rck Gajšek je bil medtem na dopustu. Sam sem nadaljeval, dokler sem pač znal. Ker pa se mi je gradnja hiše zdela bolj preprosta, sem presedlal pozneje na to. Zdaj je polovica vsega že pokrito.

Silvo se je samo še enkrat vrnil pogledat skupaj z Ivanom Selakom v mesecu avgustu, potem pa sem že sam dobil korajžo in sedaj imam že v glavi sliko končane cerkve. Betonska dela gredo h koncu. Vendar ne bo še tako hitro. Manjka še dve tretjini venca in betonske lege za streho.

Delo pačasi napreduje, ker se nikjer ne dobi cementa. Tudi železa imam še premalo. Nekaj cementa sem dobil pri nekem duhovniku v Farafangani, kateremu je ostal po končani gradnji.

Katoličani so vse do sedaj pri delu veliko pripomogli. Po en dan so prišle na pomoč tudi vse okoliške poganske vasi. Prav tako en dan posebej protestanti. Glavni nosilci dela so seveda katoličani. Pripravili so ves pesek, kamenje in gramoz. Treba pa je veliko napora, da jih pripravim do dela. Dveh stvari nikakor ne morejo razumeti in sprejeti: da bi se v prvi vrsti oni morali čutiti odgovorne in zato morali biti najbolj zaskrbljeni, kako delo napreduje. Druga težava pa je misel na prihodnost. Voda velikokrat naraste, a jim nikakor ne morem dopovedati, da bi morali nabaviti več peska za čas, ko ga ni mogoče dobiti. Vedno

samo sproti. Problem časa se ne vidi samo tu, ampak je ena bistvenih težav v njihovem življenju. Če dobijo riž, jedo na veliko, potem pa so zopet lačni. Drv napravijo največ za en teden (taki so že kar redki). Denar malokdo zna razporediti za dalj časa. Res je tudi, da ga veliko nimajo. Sami trdijo, da voljo imajo, niso pa vztrajni.

Prošnjo za oblastveno dovoljenje so mi vrnili, ker je bilo premalo načrtov in podpisov. Sedaj se vsi ljudje hodijo podpisovat, sam pa dopolnujem načrte kakor pač znam. Tudi zemljiške papirje moram vse urediti. To bi bilo lahko, če bi bil v mestu, kjer so zemljiški katastri že urejeni. Daleč na deželi pa tega ni še nič.

* * *

Po radiju ste gotovo slišali, da je bil enajstega februarja letos ubit novi predsednik, ki je vladal samo šest dni. Janezu Puhanu, župniku v Vangaindrano, sem rekel: „Doma so gotovo zaskrbljeni za nas, mi pa smo tukaj brez skrbi.“ Kakšne štirinajst dni nismo smeli javno maščevati, prav tako ni bilo šole in verouka, prepovedani so bili vsi sestanki; vse to zaradi tega, da ne bi kdo pripravil kakšne vstaje. Policijska ura še vedno traja. Kaže, da bo nova vojaška vlada začela zares. Vse skupaj bodo bolj trdo prijeli, kar je edina rešitev za Madagaskar. Precej trgovin so že zaprli zaradi previsokih cen ali pa so bili lastniki denarno kaznovani. Zaradi državne varnosti se po telefonu lahko govori samo malgaško in francosko (uradna jezika v državi). *Janko Slabe.*

Kristjani nosijo iz reke pesek za gradnjo nove cerkve.

Tokijski cunjar

(Nadaljevanje)

P. Gereon se odloča večkrat nenavadno hitro, čim spozna nujnost in važnost kakšne naloge, ne čaka dolgo, temveč se loti vseh možnosti – naj izgledajo še tako absurdne – samo da problem reši. Toda dasi res izgleda vesela pripravljenost za odločitve bistvene važnosti za to, da se kaj posreči, odločilnejša sta vendarle pri tem stanoovitnost in vztrajnost. Nobena stvar mu ne vzame poguma; vzdrži, ne da bi se menil sam zase. Naslednja poročila to dobro kažejo.

Cunjarska študijska štipendija

O tem je pisal Antoniusbote, glasilo frančiškanskega misijona, pod naslovom „Moja skrivnost“.

Tu pripoveduje p. Gereon: „Pred nekaj dnevi sta se pred moje župnišče pripeljala dva elegantna gospoda v ameriški limuzini. Izročila sta mi posetnico. Na njej se je med drugim bralo: Zunanje ministrstvo - Oddelek za kulturo. Deževalo je vprašanje za vprašanjem, z moje strani pa prav previdni odgovori. Saj človek nikoli ne ve, kaj taki gospodje pravzaprav hočejo. Potem pa mi pravita, da lahko mirno zaupam; hočeta se mi samo zahvaliti za pomoč, ki jo nudim japonskim dijakom. Bil sem presenečen, da je moje skrito delo prišlo na ušesa do najvišjih mest.

Teden pozneje so me poklicali na japonsko državno televizijo. Po dolgem pregovarjanju sem pristal na nastop v najbolj priljubljeni tedenski oddaji. Naslov oddaje je Moja skrivnost; gleda jo na milijone telegledalcev.

Tako sem torej lepega dne stal v svoji skromni obleki kot televizevnik na odru velike oddajne dvorane v luči velikanskih reflektorjev in ob brnenju kamer; meni nasproti pa štirje najbolj znani časopisni poročevalci, pred menoj pa tisoči poslušalcev, ki so prostrano dvorano napolnili do zadnjega kotička. Poročevalci so torej imeli nalogo, da odkrijejo mojo skrivnost. Odgovarjal sem seveda kar se da skopo, da bi izpraševalce pustil v negotovosti. In res jim ni bilo lahko, zakaj moja skrivnost je predstavljala tudi novo besedno tvorbo, ki je do tedaj na Japonskem ni bilo. Kljub temu so ti prevejeni žurnalisti prihajali rešitvi vedno bliže in nekako po desetih minutah so ob odobravanju poslušalcev prišli do izraza kusu no shoogakushikin – po naše bi se reklo cunjarska študijska štipendija. Drugi dan je o tem poročal tisk v milijonskih nakladah: tako je vsa Japonska zdaj poznala skrivnost.“

Kako je prišlo do te cunjarske študijske štipendije? O tem poroča P. Gereon: „Pred leti je sedel pred menoj študent in bridko jokal.

Komaj dobro se je bil priselil v župnijo. Nisem še vedel veliko o njem, le to, da ima štiri brate in sestre in da oče vodi majhno podjetje, fant sam pa da je v četrtem semestru ekonomije. Zdaj pa sedi tu pred menoj in ihti. Slednjič le spravi iz sebe: ‚Oče je doživel bankrot. Dolg na dolg. Včeraj je izginil. Danes zjutraj so ga našli mrtvega. Samomor v kopalnici. Kaj bo z družino?‘ Obupani fant je hitel v cerkev. Zdaj pa joka in joka. A denarja ni. Mati ima pet otrok in on je najstarejši. Prekiniti bo moral študije, odpovedati se jim; to pomeni, da bo zgubil leta in ne bo dobil namestitve, ki bi dala zadostne dohodke... Kdo bi nastavljal faliranega študenta 1955, ko je dežela krvavela še iz tisoč vojnih ran in so brezposelni v vrstah čakali na delo, med njimi veliko strokovnih delavcev? Vse je mračno in brezupno. Kaj drugo naj stori, kot da joče. Odkrito pravi: ‚Oče, če bi ne bil kristjan, bi storil isto kot moj oče!‘

To popoldne se je rodila cunjarska študijska štipendija. Prejšnji dan sem imel bogat lov. Na svojem cunjarskem pohodu nisem iz čebrov za smeti pobiral samo steklenice, papir in konzervne škatlje: našel sem tudi dva ameriška hladilnika, ki sta izgledala še kar dobro. Ameriški lastniki so pač mislili, da ne služita več. Pa sta bila kar dobra; le japonska električna napetost ni ista kot v ZDA. Eno uro dela, pa sta oba odlično delala! Uro pozneje sem ju za lep denar prodal nekemu hotelu; tak hladilnik je takrat pomenil celo premoženje! Nena doma pa se mi je posvetilo: Previdnost ti je dala ta denar za ubogega obupanega fanta. Nič drugega ti ne preostane, kot da mu rečeš: ‚Kar lep naprej študiraj! Ne skrbi, plačal bom tvoj študij. Ko pa boš doštudiral, mi boš v majhnih mesečnih obrokih vračal, seveda brez obresti! Se strinjaš?‘ Začuden me je pogledal in razumel šele, ko sem mu na mizo odštel denar za leto dni študija. Spet je začel tuliti. Zdaj seveda od veselja!

Študiral je spet in na univerzi doštudiral. Pa še ni bil pri kraju. Ko je diplomiral, je prišel: ‚Oče, žal mi je, a še dolgo ne bom mogel vrniti!‘ Nevoljen sem ga že mislil trdo prijeto; saj je vendar obljubil, da mi bo vračal. Pa je dejal: ‚Oče, študiral bom naprej, postati hočem duhovnik!‘ Onemel sem. A res je bilo. Vstopil je v bogoslovje. Končal ga je. Za novomašno darilo sem mu odpustil dolg.

To je bil prvi primer. Zdaj pa drugi: Mlad delavec v kovinarski tovarni je garal od jutra do noči. Pravo suženjstvo! Povedal mi je, da mora delati pet let; tako da so se starši s firmo pogodili. Vsak dan po deset ur dela. Včasih še več. Spal je nad delavnico z drugimi, ki se jim je prav tako godilo. Kaj so jim dajali jesti? Svinjsko hrano! Fant je leto dni hodil h krščanskemu nauku, vselej ob devetih zvečer. Prej ni bil prost. Bil je krščen in tudi goreč je bil, kolikor je sploh mogel biti. Dva prosta dneva v mescu je bilo kaj malo za obisk cerkve. Lepega dne pa je izostal. Opazil sem šele nekaj tednov pozneje, pa je bilo že prepozno. Odpeljali so ga v sanatorij za pljučne bolezni. Njegovi delovni tovariši so mi pripovedovali, da je bila njegova postelja

neko jutro vsa rdeča od krvi. Tedaj so ga odpeljali. Tedne je trajalo, preden sem sanatorij odkril. Našel sem ga, ko je ležal bled in zdelan, a nekako srečen, ker je imel mir in se je lahko naspal. Dve leti je minilo, preden so ga odpustili po kočljivi pljučni operaciji.

Za prejšnje delo je postal nesposoben. Kaj naj zdaj naredi? Uboga kmečka družina z drugimi 6 otroki ni mogla skrbeti zanj. Kam naj gre? Najprej sem ga za nekaj tednov sprejel v župnišče. In kot sem mogel ugotoviti že v bolnici: bral je in bral, dan in noč. Tu je bila rešitev: študira naj! 'Ali oče, že 21 let sem star! Zraven tega nimam zadostnih osnovnih študij' – 'Če imaš pogum, moraš pač s 14 letnimi v šolo' – Res je imel pogum i nje z otroki sedel za šolske klopi. Bilo mu je težko ali vzdržal je in po treh letih naredil sprejemni izpit za na univerzo. Medtem je že absolviral. Zdaj je odvetnik in mesečno vrača v majhnih vsotah, seveda brezobrestno.

To je bil začetek cunjarske študijske štipendije. Do zdaj je moglo priti do boljše izobrazbe na ta način že skoraj sto potrebnih. Saj ni dovolj, če se p. Gereon trudi za socialno šibke kroge. Prav tako je važno, da dobi krščanstvo dostop v izobražene in višje kroge. Sedem njegovih varovancev je pričelo s teološkim študijem oz. so bili že posvečeni za duhovnike in 40 deklet je vstopilo v redove ter delujejo kot vzgojiteljice, v dobrodelnih poklicih ali gredo celo v misijone.

(Se bo nadaljevalo.)

OSNUTEK ZA PESEM NEKJE NA SREDI JAPONSKE

Močne gore in močno kerovje
z deževnimi kapljami
v trdih očeh,
z megleno tihoto čez črno drobovje,
s cvetic trepetanjem ob vetra povesti
za mahasti most.

Potok, ki stopa globlje in globlje
in pada čez kamne kot biser vesti;
stoletjem se sanje spreminjajo
v oglje,
kjer sonce je leglo na listje počivat
od voženj v nebo.

Tempelj bogov z lesenimi prsti,
in krokarjev stari krohot raz cipres,
polletnih procesij skeleti razdrti,
skeleti živali,
molitev in plesov,
zaviti v meglo.

Vietnamska mamica

IZ MISIJSKEGA ZALEDJA

ZA BARAGOVO ZADEVO

V ljubljanskem škofijskem listu je dr. Jožef Pogačnik s temi besedami pozval duhovniške sobrate k delu za Baragovo beatifikacijo:

„Tokrat bi vam rad spregovoril o zadevi, ki mi je zelo pri srcu. Ko ugotavljam, da drugi narodi dobivajo svetnike in blažene, mi je resnično hudo, da se pri Slovencih ta vprašanja rešujejo s tolikimi težavami in počasi. Mislim predvsem na našega škofa Baraga, doma iz krajev naše škofije. Saj vem iz najboljših virov, da je zadeva na najboljši poti do srečnega konca, morda tudi ne bo treba bogve koliko let še čakati, ali vendar. Zdi se mi in najbrže vam tudi, da bi moglo iti hitreje. Vzrokov za to počasnost je mnogo, nekateri so odvisni tudi od nas, našega dela, predvsem pa naših zaupnih prošelj in vodstva vernikov.

Ali se ne zdi tudi vam, da bi mogli večkrat o tem vernikom govoriti? Z različnimi tožbami in stiskami pridejo k nam, priporočimo jim, naj se zatečejo k božjemu služabniku po pomoč. Mnogo jih je že med nami, ki so se mu z uspehom zaupali. Večkrat bi ga morali omenjati v pridigah, vsako priliko bi morali porabiti, da jih spomnimo na njegovo življenje in na prizadevanje, da bi bil razglašen za blaženega. Zopet bi morali brati njegov življenjepiš, znova segati po molitvah za beatifikacijo itd. Le pomislimo, kaj delajo v Padovi za to, da bi naš rojak Leopold Mandič prišel do časti oltarja. Ni čudno, da lahko potem vsak mesec objavljajo cele strani uslišanj na njegovo priprošnjo.

Posebno pa mi je pri srcu še ena zadeva. Dobro veste, dragi sobratje, kako valovi krize v Cerkvi segajo tudi čez naše bregove in skušajo zajeti zdaj tega zdaj onega. Bojimo se za osip duhovniških poklicev. Ali se vam ne zdi, da bi bilo tega strahu manj, če bi Baragov zgled bolj živo deloval na vzgojo mladih duhovnikov, bolj svetil tistim, ki so že v dušnopastirski službi in vsem bolj pomagal do milostnih uspehov. Zato iskreno želim, da bi se mladi duhovniki še bolj zagledali v tega idealnega duhovnika in misijonarja, v njegovo ljubezen do sv. Rešnjega telesa in do Marije, v njegovo požrtvovalno delo za neumrjoče duše in si tudi oni, vsaj tu in tam postavili za življenjsko geslo njegove besede: **I.E ENO JE POTREBNO!**

Dajte, dragi sobratje, storimo, kar moremo, da bo vsaj v naši škofiji ta naš svetniški kandidat prejemal tisto, kar mu gre, saj se včasih zdi, da nas v tem oziru Američani prehitvajo. Naj se med prošnjami vernikov pri maši zopet pojavi ena ali druga za Baragovo beatifikacijo – saj sme vsak rektor cerkve eno ali dve prošnji dostaviti – naj zopet ljudje sporočajo, kako so bili na njegovo prošnjo uslišani, naj zopet

mladi dobijo zaupanje do zgledov nekdanjih velikih osebnosti v Kri-
stusovi Cerkvi.“

„RADOSNA VIJEST“

To je misijonski mesečnik, ki ga izdajajo Hrvatje že četrto leto. Hoče
biti misijonski informativni list. Četrta številka letošnjega letnika, ki izhaja
v Sarajevu, ima tole misijonsko vsebino:

Slepim v Bangladešu se vrača vid. Pripoveduje o delovanju apostolskega
nuncija mons. Cassidy, ki se je zavzel na poseben način za slepe, katerim
je z zdravniško pomočjo mogoče vrniti vid. V očesnem centru Ringamattiju
napravijo dnevno po 200 operacij in to z uspehom. Daljša je razprava o
biblijski utemeljitvi misijonskega dela. Hrvatski misijonar iz Zambije dr.
Julijan Kozinović opisuje trdo in junaško delo starega misijonarja p. Patrika.
Že tretji del razprave o dialogu med katoličani in muslimani je morda naj-
bolj temeljita razprava v listu. Vmes so uredniško dobro potaknjene kratke
novice iz Ugande, o poljskih misijonarjih (877 misijonarjev!), o krizi v
Mozambiku. Posebno veliko zanimivih poročil je iz popotne torbe urednika
samega. Pogrešamo pa poročil hrvatskih misijonarjev. V listu, ki ima 16
strani, je le ena stran in pol posvečena objavi dveh poročil: o. Bernardina
Šulja iz Toga in o. Ante Gabrića iz Indije. Gotovo sodi v list pismo sv.
Terezije Deteta Jezusa, težje pa je razumeti, da je v misijonskem listu ena
stran in pol posvečena razpravljanju: kako se odvadiš kajenja. Če naj bi
bila to prošnja: kar prihraniš, daj za misijone, je pač neka oblika misi-
jonske propagande. List ima tudi posebno rubriko recenzij domačih knjig.
V tej številki je na vrsti polemika, ki jo je vzbudila knjiga „Putovi i
raskršča suvremene teologije“. Poleg zahval in prošenj je tudi objavljanje
povesti Oktavija Sestera: Kovačeve zmije.

Iz vsega je razvidno, da je list bogat, lepo urejen, zanimiv, predvsem
pa to, kar želi biti: informativen.

Ob tem hrvatskem zgledu se človek vprašuje, ali ne bi bila tudi Slo-
venija potrebna informativnega misijonskega lista, čeprav nekaj misijon-
skega prinese tudi „Družina“. „Katoliški misijoni“ v domovino ne morejo.
Kar je iz področja naših slovenskih misijonarjev objavljeno v „Družini“ ali
„Ognjišču“, je le delček. Pa bi le moral za vso slovensko misijonsko akcijo
stati ves narod. Zato bi moral biti informiran ves narod – ne le o nekaterih
misijonarjih, ampak o vseh. Le tako bi tudi ves narod zanje živel. Nobenega
razloga ni; še več: škoda bi bila, če bi bilo to delo prepuščeno samo emigraciji.

F. S.

MZA ŠE NAPREJ VZDRŽUJE DOMAČE BOGOSLOVCE

Prejeli smo v objavo:

Raznovrstno sodelovanje v Gibanju MZA zagotavlja bodočnost.

Jezus je naročil: „Pojdite in učite vse narode“ — zato delovanje MZA
gre v vse smeri misijonskega sodelovanja.

Prva stopnja: Branje misijonskega tiska. Korak naprej – Molitev in osebna žrtev za misijone. V tretji vrsti pride v poštev zbiranje raznih sredstev preko pionirjev in poverjenikov, misijonskih odsekov, krožkov itd.

Vzdrževanje domačih bogoslovcev pa posebna oblika misijonskega sodelovanja pri oblikovanju domače duhovščine v raznih misijonskih deželah, kjer se mlada Cerkev zasaja.

MZA – misijonski odsek pri slovenski fari v New Yorku, katere župnik je frančiškan o. Rihard Rogan, je na svojem sestanku v januarju 1975 sklenil vzdrževati bogoslovca za domači misijon.

Vzdrževalnino smo odposlali, čim nam je naš Karel Wolbang CM postregel z osebnimi podatki vzdrževanca.

Bogoslovec ISINGOMA PETER je iz škofije HOIMA, študira v prvem letniku velikega semenišča GGABA - KAMPALA, UGANDA.

Vsi člani misijonskega odseka ter vsa MZA velika družina molimo za njega, da bi mu Marija, Mati Jezusova pomagala do mašništva, da mu ga Bog da doseči.

BA – Bogoslovska akcija MZA za vzdrževanje domačih bogoslovcev je še vedno v razvoju in polnem teku. Aktualna posebno v času, ko se sprašujemo KDO BO MISIJONARIL? Mi vsi smo poklicani, da mladim Cerkvam pomagamo priti iz pasivnosti v aktivno misijonsko delo.

V zadnjih desetih letih je MZA prispevala k vzdrževanju nad 100 domačih bogoslovcev za misijonske dežele. Glavna odbornica za BA za domače bogoslovce v misijonskih deželah pri MZA-gibanju je Mrs. Mary Boh iz Clevelanda.

Želiš tudi Ti sodelovati, morda celo prevzeti v vzdrževanje bogoslovca in mu postati duhovna mati, duhovni oče?

Prosimo Boga, da bi po Marijinem posredništvu pred odhodom naših misijonarjev s terena, imele misijonske dežele že dovolj domačih duhovnikov za širjenje božjega kraljestva.

Ferjan Sonja, glavna tajnica MZA.

MISIJONSKI OPAZOVALEC

Misijonskega kongresa v Rimu v oktobru letos, ki ga pripravlja poseben odbor, katerega glavni tajnik je naš rojak, rektor msgr. dr. Maksimilijan Jezernik, se bo gotovo udeležilo tudi več slovenskih misijonskih delavcev. Za danes naj omenimo udeležbo vizitatorja slovenskih lazaristov, ki je istočasno misijonski strokovnjak, dr. Franc Rode; na tem mednarodnem kongresu bo imel referat iz področja pokristjanjevanja Slovencev.

Nova slovenska misijonarka iz družbe Kristusovih sester (kateri pripada tudi s. Marija Sreš, delujoča v Indiji), s. Mojca Karničnik se je že oglašila v domovino iz afriške države Zaire (bivši Belgijski Kongo). Objavljamo njen naslov: S. Mojca Karničnik, Miss. de Christ-Jesus, POPOKABAKA, B. P. 7245, KINSHASAL, Zaire, Africa.

Pri vsej vnemi in gorečnosti za misijonsko delo misijonar, misijonarka na terenu ne sme pozabiti modro skrbeti tudi za svoje zdravje in zmogljivost s pogledom na bodočnost. S. Danijela šeme, usmiljenka v Farafangani na Madagaskarju, je morda na to premalo mislila in – je zbolela. Malgaški predstoj-

niki so jo poslali na nujno zdravljenje v Evropo. Najprej bodo v Parizu v posebni bolnišnici temeljito preiskali njeno zdravstveno stanje, nato bo pa morala v domovino na okrevanje. Podobno se je izčrpala in obolela že preje s. Terezija Pavlič iz Tangainonyja, ki je tudi morala na zdravljenje in oddih. Tudi o misijonarju Pepiju Giderju zvemo, da je bil mesec dni bolan. Sestre misijonarke mislijo, da naši misijonarji potrebujejo bolj zdrave prehrane. Kajpada, ko si pa večinoma sami kuhajo...

O škofijskem duhovniku, misijonarju **Silvu Česniku**, ki že drugo petletje deluje tudi na Madagaskarju, se berejo in čujejo vesti, da je tudi on odpotoval v Pariz, a ne toliko na zdravljenje, ampak da vstopi v novicijat družbe lazaristov za malgaško provinco, v katero se želi vključiti. To bi kazalo, da idealni gospod želi vse življenje posvetiti malgaškemu ljudstvu, česar se moramo samo veseliti. Tudi vsi slovenski lazaristi, ki gredo na Madagaskar, postanejo člani tamkajšnje družbene province.

Japonska misijonarka, usmiljenka s. **Jožefa Jančar**, ki že kakih 40 let deluje na Daljnem Vzhodu, se nam je zdaj oglasila iz Pariza, kamor je priletela iz Tokyja na binško ponedeljek. V Parizu se bo najprej pridružila skupini 30 slovenskih usmiljenk, ki bodo pripotovale z vlakom tja na osem-dnevne duhovne vaje. Nato bo šla naša misijonarka na oddih in srečanje z svojci v domovino, nakar se vrne nazaj na Japonsko. Obljublja, da se bo vseh slovenskih misijonskih dobrotnikov spominjala pri oltarju, kjer se je sv. Katarini Laboure prikazovala Brezmadežna.

Misijonski zavod Baragovega misijonišča, ki ima letos okrog 40 gojencev, se je letos obogatil z novimi učnimi močmi iz Kanade. Ne le, da se je še za eno leto vrnila poučevati jezike že lani se žrtvujoča prof. Marija Babič, ampak pridružila se ji je pri tem lepem delu tudi iz Kanade došla prof. jezikov Sonja Kolenko, zadnji čas pa je prišla še absolventka univerze Kus Mili. Požrtvovalnim in prizadevnim inteligentkam, ki se zraven same poglabljajo v kastiljski jezik, je častitati, še bolj pa Misijonskemu zavodu in gojencem k pridobitvi tako odličnih učnih moči.

Naslovna fotografija kaže misijonarja Andreja Majcena S.D.B. sredi skupine salezijanskih novincev in klerikov, ki jim je on pomagal do redovniškega poklica v Vietnamu.

ZA MISIJONARJE PROSIMO!

Lepo vabimo bralce našega lista, da se ob raznih prilikah, veselih in tudi žalostnih, spominjajo naših misijonarjev in darujejo zanje v Sklad Katoliških misijonov za vse slovenske misijonarje. Darove sprejema v Argentini slovenska Dušnopastirska pisarna ali Baragovo misijonišče, od drugod pa jih pošiljajte, prosimo lepo, le v čekih na ime Ladislav Lenček.

Bog povrni že vnaprej v imenu naših misijonarjev!

PO MISIJONSKEM SVETU

V Biafri, ki je zdaj del Nigerije, je več kot polovica nigerijskih katoličanov. Rod Ibo, ki živi na tem ozemlju, je dobil prve misijonarje pred 90 leti. Zdaj je med osmimi milijoni prebivalcev en milijon in pol katoličanov. Če pomislimo, koliko jih je pred leti pomrlo zaradi bratomorne vojske, je številka zavirljivo velika. Med vojno so izgubili 300 duhovnikov in 200 redovnic. Zdaj se domači naraščaj hitro množi. Saj med njimi deluje že 200 duhovnikov, 250 redovnic in 100 bratov. Vsaka od štirih škofij ima malo semenišče, v vsakem od njih je približno 250 gojencev. V velikem semenišču je pa 400 bogoslovcev. Tudi redovnice treh domačinskih redovnih družb imajo veliko poklicev. Čeprav so šole nacionalizirane, gledajo misijonarji z optimizmom v bodočnost. Cerkev med rodom Ibo se hitro postavlja na svoje noge.

Swaziland je afriška država med Mozambikom in Južno Afriko. Je ena najmanjših afriških držav. Pa bolj mirna, kot so druge. Med 400 tisoč prebivalci je le 38 000 katoličanov. A ti so zavzeti in veliko delajo na socialnem področju. Misijonarjev je le 31. med njimi 3 domačini. Misijonarji serviti so uredili zdravniško pomoč od naselja do naselja. Katoliške šole so prenatrpane ne le s kristjani, ampak tudi s pagani.

Središče tamilske kulture so ustanovili v Madrasu, v Indiji. Služilo bo tudi zblizanju različnih verstev v du-

hu in v okrilju Tajništva za nekristjane. Madraški škof je blagoslovil dokaj skromno stavbo, ki jo je darovala škofija in služi za sedež tega centra. Pri blagoslovitvi so bili poleg katoličanov navzoči tudi hinduisti in muslimani.

Jeziiti so za svoj naraščaj odpri dva noviciata: v Kamerunu in v Mozambiku. V Afriki imajo zdaj pet noviciatov. Poleg omenjenih dveh je še eden v Mozambiku, po eden pa v Rvandi in Zambiji.

Univerza Nanzan na Japonskem, ki jo vodijo očetje družbe Božje Besede, je lani slavila 25-letnico ustanovitve. Od začetka 1949 je imelo to vseučilišče, ki se je razvilo iz srednje šole, le 400 slušateljev. Letos jih je vpisanih 4600. Ima zaenkrat le štiri fakultete. Vseučilišču sta pridruženi tudi dve gimnaziji: v eni je 1300, v drugi pa 700 dijakov.

Na Madagaskarju ne bodo organizirali nobenega svetoletnega romanja v Rim. To so odločili škofje. Razlog: ko se vse ljudstvo bori za izboljšanje razmer in si morajo v mnogočem pritrgovati, žele katoličani biti solidarni z njimi in opustiti vse, tudi svetoletno romanje, da bodo prav oni zgled dela za napredek domovine.

V Avstraliji je ostalo razmeroma malo prastarih prebivalcev. So eden najstarejših rodov na svetu in še v dvajsetem stoletju živijo kot v kameni

dobi. Misijon Port Keats je znan po tem, da je te domorodce ohranil pri življenju. Letos je bil posvečen prvi diakon. Plesi, pesmi, darovi — vse je bilo v stilu tisočletne kulture teh ljudi, ko so prisostvovali maši, med katero je bil prvi njihov član posvečen v diakona.

Južni Sudan je po 17 letih nemirov, preganjanj in morije končno spet miren. Šole in bolnice so podržavljene. Tudi misijonske postaje so v veliki meri opustošene. A misijonarji so zgrabili za delo z novo energijo. Škof Dud z velikim upanjem gleda na mladi duhovniški naraščaj, ki je že zdaj pritegnjen v pastoralno delo, kolikor to dovoljuje njihov študij. Prav ta misijon je dokaz, kako tudi velika preganjanja ne uničijo misijonskega dela docela. Upanje in modrost sta tudi v takih primerih poplačana z uspehom.

Angola, bivša portugalska kolonija, začinja novo življenje. Tako meni škof Eurico Dias Nogueira. Cerkev se je osvobodila navezanosti na kolonialno oblast, zaradi katere je med domačini veliko izgubila na ugledu. Misijonarji, ki so sprva bili vdani portugalski oblasti, so že prej sprevidevali, kam vodi trda kolonialna politika. Njihove kritike so izzvale zapore, izgone ali oblast ni dala dovoljenja za prihod novih misijonarjev. Zdaj je vse to odpadlo in škof upa, da bo kmalu mogoče odstraniti vse ovire in bodo ustanovljene nove škofije in misijonske postaje, ki so v načrtu.

Gvineja-Bissau, ki je 10. septembra 1974 dobila samostojnost, ima le 600 tisoč prebivalcev. Od teh je animistov 360.000, muslimanov 200.000 in katoličanov le 30.000. Pač pa je kar 7.000 katehumenov. Še leta 1929 je bil na vsem tem ozemlju le en sam duhovnik. Danes je 30 duhovnikov, 10 bratov in 30 sester. Razen ene sestre domačinke so vsi ti misijonarji prišli iz Evrope.

Škof Mwoleka iz Tanzanije je na

sestanku misijonarjev svoje škofije dejal: Ko sem bil v Evropi, so me vsi vpraševali, kakšen naj bo misijonar. Provinciali misijonskih redov in škofje so hoteli vedeti: kakšni naj bodo misijonarji, ki jih bomo poslali, kakšno pripravo morajo imeti, kakšno specializacijo, kakšne diplome... Moj odgovor je: vse te stvari so važne, toda ne na prvem mestu. Misijonar mora biti v prvi vrsti božji mož, mož molitve in mož služenja. Tudi če ima tri doktorate, bo vesel, če bo podeželski župnik, če bo dvigal vodo z vodnjaka, če bo ujel kokoš, da si ohrani življenje...

40 škofov Afrike in Madagaskarja si je zastavilo vprašanja: kako zgrabit v svoje roke gradnjo mladih cerkva, kaj storiti, da o Kristusu zve še ostalih 200 milijonov Afrikancev, ki o njem še niso slišali veselega oznanila, kako naj sodelujejo tuji misijonarji in kako je s finančno pomočjo bratskih cerkva. Povdarili so tale dejstva in dali smernice: domači škofje in domača duhovščina mora čim bolj v svoje roke vzeti vse misijonsko delo, kajti potrebna je afrikani-zacija Cerkev; tuji misijonarji so nujno potrebni in so vsem hvaležni za sodelovanje, le sodelovati morajo pri obeh naštetih nalogah, tudi finančna pomoč naj bo usmerjena v načrte krajevnih cerkva in naj bo dana kot bratska pomoč. Vse naj vodi katoliški duh, ker smo vsi eno v Cerkvi, bratje med seboj in pripravljeni pomagati drug drugemu.

Butan je ena treh himalajskih držav, ki so bile do nedavna zaprte vsemu svetu. Misijonsko delo je bilo nemogoče vse do leta 1960. Tudi zdaj je direktno spreobračanje prepovedano, kajti dežela je v celoti lamaistična. Da se zavarujejo pred komunistično Kitajsko, ki je osvojila deželo lamaizma Tibet, se je Butan navezal na Indijo. In to je bila pot, da so mogli priti prvi misijonarji. Prvi so ustanovili visoko šolo jezuiti in nato tehnično salezijanci. Misijo-

narji kot šolniki uživajo velik ugled. Še predno pa so prišli v deželo katoliški misijonarji, je začela slabeti moč lamaističnega budizma. Do druge svetovne vojne so bili vsi Butanci neuki ljudje. Z udorom učenosti pa se je zamajala tradicionalna vera. Seveda to še ne pomeni, da je zdaj duša teh ljudi že odprta in pripravljena na sprejem krščanstva. Vendar: misijonsko delo se je začelo. Cerkev je že navzoča med narodom, ki šteje kak milijon ljudi.

V Lusaki (Zambija) je župnija Chiljenje začela organizirati bazične skupnosti. To je nov pojem, boljše nova oblika pastoralnega dela v Cerkvi. Najbolj so bazične skupnosti razvite v Južni Ameriki. Župnijo Chiljenje so razdelili na 117 okrožij. Ljudje teh okrožij se med seboj poznajo, zato tvorijo enoto. Med njimi je vodja, za to pripravljen, ki zbira te katoličane in v skupnih posvetih in tudi molitvah skušajo ustvariti malo celico krščanske občine. Mnogi smatrajo to obliko pastoračije za rešitev tako v krščanskih deželah, da se prenove, kakor v misijonskih deželah, da opravljajo svoje misijonsko delo. Tudi slovenski misijonarji so se oprijeli te metode, kot poročajo na drugem mestu te številke.

V Zaire je katoličanov skoraj polovica prebivalcev. Mobutizem, ki je na pohodu, zadaja katoliški Cerkvi velike skrbi. Predsednik države Mobutu Sese Seko Kuku Ngbendu Wa Za Banga (tako je celotno njegovo ime in pomeni: neukrotljivi branilec zemlje prednikov) verjetno ni zadnji afriški mesija, pred njim jih je nastopilo že veliko in tudi za njim bodo verjetno še prišli. Posebnost pa je ta, da ima „mesija“ Mobutu v rokah vso oblast in vso vojaško moč in ves policijski sistem.

Starši šli v misijone za sinom. To sta oče in mati Sordella iz Piemonta. Njun sin je misijonar v Zambiji. Oče

Predsednik Zaira Mobutu zadaja katoliški Cerkvi nemajhne skrbi

pomaga pri zidavi, mati – čeprav že priletna – hodi v bolničarsko šolo in že pomaga bolnikom.

Največja župnija na svetu je v Groenlandiji, saj meri 2.175.000 km² ima pa le 47.000 prebivalcev, med katerimi je šele peščica katoličanov. Saj je bila župnija ustanovljena šele leta 1953. Vodijo jo Marijini Oblati, ki so najbolj znani misijonarji okoli severnega pola.

Prvo posvečenje v Nepal, ki je šele 1952 dobil prve misijonarje. Ni domačin, ampak Amerikanec, da se pridruži svojim dvajsetim ameriškim sobratom jezuitom in dela v dosedaj evangeliu nedostopni deželi Nepal. Za glavno mesto Kathmandu je bilo posvečenje senzacija. P. Brooks je bil posvečen v parku vpricho ljudskih množic. Posvetil ga je škof iz Darjelinga, po rodu Nepalec.

naši misijonarji pišejo

AFRIKA

S. BOGDANA KAVČIČ, usmiljenka, se je po vrnitvi iz Evrope kar hitro spet znašla v dragem ji afriškem miljeju. Takole piše v začetku novembra svojim sosestram v domovini:

„Pet dni sem že doma (v Burundiju, op. ur.), pa se mi zdi, kot bi našega hriba splah ne zapustila. Preden sem odletela v Afriko, sem morala v Belgiji na zdravniško kontrolo. Rezultati so bili dobri in lahko sem takoj sedla na avion. Odleteli smo okrog 11 zvečer. Poleg mene je sedel neki Murundijec (tako se imenujejo prebivalci Burundija), ki je v Belgiji študiral in že pet let ni bil doma. Vračal se je z mešanimi občutki, saj se je dobro zavedal, da bo našel domovino čisto spremenjeno. Od časa do časa so se mu solze zalesketale v očeh.

V Bujumburi me je prišla čakati ana od sosester z misijona. Obe sva bili veseli srečanja. Mahnili smo ji proti našemu hribu in prišli domov, ko je bila tema, malo čez šesto uro zvečer. Kako sem bila presenečena, ko so me kljub temi pričakovali prebivalci s hriba. Doma pa ne vem, kdo je bil bolj srečen, sestre ali jaz.

Pismo nadaljujem šele po treh dneh, ki so bili polni globokih doživljavaev. Prvi je bil ta, da je bil misijonar Mlinarič operiran na slepiču; v zadnjem trenutku je prišel v bolnico, sicer bi zadeva imela težke posledice.

Na župniji je ostal tako en sam duhovnik, kajti župnik – je bil v zaporu. Medtem je že tekel proces proti njemu in bila sem navzoča. Njegova največja krivda je, ker se je zavzemal za „ta male“ (misijonarka misli verjetno Pigmejce – op. KM). Naložili so mu osem let zapora. Tisti večer pred sodno razpravo smo šli vsi iz Rukaga k njemu. Ob pol devetih smo imeli v sobi, kjer je bil zaprt, mašo. Edinstveno doživetje! Povsod je napetost, tudi med našimi delavci. A z delom moramo nadaljevati. Nekaj dobrega bomo le napravile, če ne z besedo, pa vsaj z zgledom.“

O br. MARCELU KERŠEVANU CM, ki že nad 40 let misijonari v Zaire (prej Belg. Kongo), poroča njegov rodni in redovni brat Karel Kerševan CM, ki je tudi lepo vrsto let delal v Kongu, zdaj pa živi v Belgiji. Med drugim je pisal v začetku lanskega decembra:

„Te dni sem od svojega brata Marcela prejel novico, da je moral v bolnišnico, ker ga je dvakrat pičila kača, precej daleč v deželno mesto Mbandaka. Iz njegovega misijona Irebu se pride v ta kraj z dveh strani: Po reki Kongo navzgor je okrog 100 km. V nujnem primeru pa je treba čez jezero Tumba in nato po cesti, kar pa daljavo podvoji. V bolnici so bratu očistili nogo kočjega strupa, ker ni mogel več hoditi. Obenem so mu zašili začetek kile;

dva tedna je trajalo, da je spet prišel do moči. Dopustom v Evropi se je že zdavnaj odpovedal, saj je prejšnjega aprila minilo že 25 let, kar je bil zadnjič doma; 41 let pa, odkar je v misijonih.

Misijonskemu delovanju v Zaire se stavijo vedno nove zapreke in omejitve. Sprašujemo se, koliko časa bodo misijonarji sploh lahko še ostali v deželi, če bo šlo v tej smeri naprej. Sedaj je oblast odpravila božični praznik, prepovedala je verske podoobe in znake v javnosti, razpela morajo iz šol, prav tako tudi verouk, češ da so vse to vsilili kolonialisti.“

Sredi aprila letos nam je pisal tudi šolski brat ZDRAVKO KRAVOS, iz Kameruna. Zahvaljuje se za poslani mu dar, pripominja pa, da se te čase tamkaj vedno manj frankov dobi za dolar. Potem nadaljuje:

„Tukaj mi gre kar dobro. Letos smo imeli v fari okrog 250 krstov, otrok, mladine in starejših. Včeraj, v nedeljo, je prišel škof iz Bafie in je birmal nad 300 mladih ljudi. Po vaseh je bila zato velika veselica.

Spet vam pošiljam nekaj slik. Na eni me vidite, kako z otroki nalagam pesek, ki ga rabimo za cementne opore naše vaške cerkvice. Na drugi sliki so naši mladi godbeniki v domači cerkvi, ki je le preprosta koča, kjer namesto klopi služijo čoki. (Glej sliki na str. 237!)

V Yaunde so zborovali kamerunski škofje zaradi katoliških šol. Položaj ni prav nič rožnat. Ni mogoče več vzdržati, kajti ljudje so ubožni, pomožne katoliške organizacije so brez sredstev, s katetrimi naj vzdržujejo šole; vlada zahteva, da so vsi učitelji postavno plačani. V srednjih šolah je tudi težko, ker jih večinoma vodijo šolski bratje, od katerih so pa mnogi že stari in bolehn, mlajših mo-

či pa ni. Škofje bi prosili predsednika republike, da bi pomagal; a kot nam je rekel naš škof, ni veliko upanja. Tako ne vemo, kakšna bo bodočnost. Pesimistov je sicer precej, mi pa smo zmeraj optimisti. Bog je z nami!“

Od dolgoletnega misijonarja br. VALENTINA POZNIČA FSC, ki deluje v Glen-Cowie, v Južni Afriki, smo prejeli pismo 6. aprila, kjer poroča:

„Meni gre kar dobro. Srečen sem, da morem še kaj malega delati v čast božjo in zveličanje duš.

Cerkev, ki smo jo lani pozidali, je bila blagoslovljena na velikonočni ponedeljek, dasi je bila služba božja v cerkvi že nekaj mesev. Slovesnosti se je udeležilo okrog 300 ljudi, katoličanov iz drugih krajev, pa tudi veliko poganov. Upajmo, da se bo božja čreda tam kmalu pomnožila.

V terek po veliki noči smo pokopali 81 let starega misijonarja. Ko smo 1929 kupili farmo in začeli z misijonskim delom, je s prvimi prišel tudi on. Pridno se je učil sepedi jezika; brž ko ga je za silo znal, je že začel na konju obiskovati vasi in širiti evangelij. Celih 30 let je deloval kot goreč misijonar. Na pogreb je prišlo blizu 700 vernikov.

V 10 km oddaljeni vasi smo začeli delati cementno opeko za zidavo nove cerkve. Tako vedno kaj gradimo, da se ustvarijo pogoji za večjo evangelizacijo.“

MADAGASKAR

Najnovejši misijonar FRANČEK KRANER se je oglasil prijatelju v domovini konec februarja letos.

„Reči ti moram, da mi je dobro, med temi tako preprosto-prijaznimi in tako neverjetno potrpežljivimi Malgaši. Kljub vsej primitivnosti skrivajo v sebi nešteto vrednot, ki jih mi, visokocivilizirani ljudje nimamo več

in jih niti ne poznamo. Gotovo je tudi marsikaj, kar tujca neprijetno dirne: povsem druga hrana, podnebje, primitivna bivanjska sredstva itd.

Še vedno sem v Ambositri, kjer si tlačim v glavo malgaščino. Ta jezik v marsičem razlikuje od evropskih jezikov. Skoraj vsaka beseda je sestavljena iz prepone, pripone in pa še vmesnega člana. Pri glagolih je ista pesem. V malgaščini najdeš korenine malezijskega, hebrejskega, arabskega, sanskrtskega (staroindijskega) jezika in še veliko snahilskih, bantujskih, angleških in francoskih besed. Je pa zelo blagodneč jezik, pester v izražanju in razvijanju misli. Zelo zanimivi so malgaški pregovori, ki jih, je vse polno kot na primer: Ko si ženjen, kako prijetno je, če najdeš vsaj malo vode. — Mnogo laže raztresaš, kot zbiraš. — Človek, pazi, da se tvoje srce ne preda bogastvu. — Pravično razdeli še tako malenkost, ki jo imaš, pa naj bo polovica kobilice ali le majhen ptiček. (Opomba: Malgaši jemo kobilice, bodisi ocvrte, bodisi na soncu posušene.)

Zanima te, če sem s Pepijem blizu skupaj: loči naju 'samo' 500 km. Malgaščino se učim v tretji škofiji na Visoki planoti, on pa je tam ob morju. Videla sva se ob mojem prihodu na Madagaskar, za božič. Sedaj se bova srečala verjetno za veliko noč.“

Decembra lani se je oglasila svojim sestram v domovini s. MARJETA MERHAR. Med drugim piše:

„Pri nas je zdaj velika vročina, a burja' piha na vse strani, saj je v naši malgaški provinci kar 36 premeštitev. Tudi iz naše hiše bodo tri odšle, med njimi sestra prednica, ki je razrešena službe in gre v Ranomeno, k nam pa bo prišla neka mlada sestra, ki je pred mesci opravila prve zaobljube. Šestnajst aspirantk bo v

kratkem začelo postulat; nameščene bodo v treh postojankah.

Pri meni v dispanzerju bodo po odhodu sestre Celestine kar tri manj. Skrbi me, kje bom dobila nadomestnice. Saj je veliko deklet tu, a večina še pisati ne zna, druge pa ne živijo lepo. Pa še s. Terezija bo šla l. 1975 na dopust, ki ga je zelo potrebna. Bolnikov je pa vedno zelo veliko. Sedaj so se že nekoliko navadili, da vsaj nekaj zdravil sami kupijo; vendar je pred menoj velik problem, kako bomo šli v novo leto, kajti mošnjič je skoraj prazen.“

Sestra DANIJELA ŠEME je novembra lani poročala domov iz Fara-fangane:

„Pri nas je veliko novega. Zdravnik, s katerim delam v centru, je že pred dvema mesecema odšel na novo postojanko. Tako imam sedaj še več dela na skrbi. Dobili smo tudi novega župnika. Bratje Presv. Srca iz kolegija v mestu bodo vsi zamenjani. Slovenski misijonarji in misijonarke smo pa še vsi na svojih mestih.“ (Na drugem mestu poročamo, da je s. Danijela morala na zdravljenje v Pariz. Op. ur.)

Konec letošnjega marca je iz Vangaindrana pisala s. AMANDA POTOČNIK. Tole poroča:

„Pri nas ni kaj posebno novega, razen politični nemir zaradi umora predsednika republike. S. Marija Pavlišič ima veliko bolnikov in se z vso gorečnostjo žrtvuje zanje. Spet ji je umrl brat: do smrti se je ponesrečil z avtom. Gospod Jože Gider je pa bolan in je moral v bolnico v Tananarive. Na župniji Vangaindrano je ostal le g. Janez Puhan.

Moje delo je kot ponavadi med ubožci. Obiskujem jih po vaseh in jim skušam pomagati, kolikor pač zmorem in znam.“

Brat Zdravko Kravos s fantiči nalaga na kamion pesek, ki ga potrebujejo za gradnjo. — Spodaj: Domači „orkester“ pri službi božji v cerkvi na deželi v misijonu Zdravka Kravosa v Kamerunu.

MISIJONSKI DAROVI

ZA TISKOVNI SKLAD KM

V Argentini (v pesih): Janez Krajnik, 30; Janko Arnšek, 250; Vinko Žitnik, 10, in Mirko Žitnik, 10.

V SKLAD KM ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

V Argentini (v pesih): Apolonija Macarol, 100; č. g. Stanko Skvarča, 1.000; Olga Zajec, San Justo, 50; Ivanka Aleš, 300; Mihelj Jože, 500; Terezija Trobec, 50; J. M., 100; N. N., 200; Šmajdove, 10; gdč. Žun, 10; čg. Jože Rot, 50; Janez Tršan, 100; Maks Borštnik, 40; Nežka Trpin ob krstu hčerke Veronike, 100; Marija Grilec, 80; N. N., 1.000; N. N., San Miguel, 100; Metka Malovrh, od prve plače, 100; N. N., Wilde 1.000; N. N., Ramos Mejía, 300; Beltran Anton, 100; Jože Bajda, v zahvalo Baragu, 100.

Trstu (v lirah): Po Marijini družbi na Via Risorta 3: Marija Vončina, 7.000; Furlan Fani, v spomin pokojnih staršev, 2.000; N. N., 6.000; N. N., 10.000; N. N., 10.000; N. N., 1.000; Mozetič Fani, 10.000; Novak Marija, 3.000; Janežič Josipina, 6.500; Jejčič Vincenca, 3.000; Vodopivec Felicita, 15.000; N. N., ob tretji obletnici smrti Antonije Vodičar, 10.000; šabec Fani, 500; Cante Pina, 10.000; Casetti Marija, 10.000; Emilija in Marija šajn, 20.000; Petelin Ivanka, 10.000; Simčič Bojana, 5.000; Vatovec Antonija, 15.000; za lačne: Coceani Ana, 10.000; Jerič Marija, 2.000; Silva Košuta, 5.000; Sinigoj Antonija, 5.000, Furlan Fani, 2.000; Pelc Rezi, 20.000; Bavčar Olga, 10.000; Marjeta Vadnjar, 1.000 in N. N., 5.000.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

V Argentini (v pesih): Za o. Jožeta Cukale, Indija, dr. Vladimir Pezdirc, 100; Jože Draksler, 100. Za Zambijo, čg. Albin Avguštin, 100.

V Trstu (v lirah): Po Marijini družbi na Via Risorta 3 – Andreju Majcenu, Vietnam, za domače bogoslovce, N. N., 30.000; Za Majcena osebno, Silva Košuta, 5.000. – O. Ketišu OFM, Togo, „za Afriko“, Jerič Marija, 1.500; – S. Ter. Medvešček, hči Marije Pomočn. v Indiji, Baldessi Fani, 20.000; – S. A. Miklavčič, kanos., Formoza; Karen Marija, 10.000, Valentinčič Lidija, 5.000; N. N., 5.000. – S. Ern. Kosovel, kanos., Tanzanija: Furlan Fani, 2.000; Sinigoj Antonija, 5.000; Pelc Rezi, 20.000; Kosič Marija, 5.000 in Mosetti Ernesta, 22.500.

DOSMRTNA NAROČNINA KM

Drugič jo je plačala Perhauc Marija, Trst.

KRST POGANSKIH OTROK

Na ime Ana Marija, N. N., 5.000 lir, po Marijini družbi v Trstu (Via Risorta 3).

VSEM ZA VSE — TISOČKRAT BOG POVRNI!

"KATOLIŠKI MISIJOINI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga S.R.L.", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1975: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 50,00 pesov, podporna 100,00, dosmrtna 700,00. V ZDA in Kanadi: 4 (8, 60) dolarjev; v Italiji: 2000 (4000, 30.000) Lir; v Avstriji 80 (150, 1.200) šilingov; v Franciji 16 (30, 250) NF; v Angliji 1½ (3, 20) funtov; v Avstraliji 4 (8, 60) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157 th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Ivan Jan CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Ti: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Vrabc Franc, Assumption College, Kilmore, Vic. 3601.

Vse misijonarje ali misijonske prijatelje, ki kaj kdaj pošljete po pošti, lepo prosimo, da vedno **naslavljate samo na naslov: Ladislav Lenček, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires, Argentina.** Opozarjamo: kraj je **Remedios de Escalada**, provinca pa Buenos Aires; nikdar naslavljati na Buenos Aires, ki je pač mesto, v katerem ni naše ulice in nas poštar ne najde. Tudi ne naslavlajte na naslov: Cochabamba 1467, kajti to je le legalnega značaja, dočim je Baragovo misijonišče v Remedios de Escalada pri Buenos Airesu.

Pri fotografu . . .

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612